

Определител на водните кончета (Odonata) в България от Милен Маринов

Алекси ПОПОВ

МАРИНОВ М. [2000]. Джобен полеви определител на водните кончета на България. С., Ешна. 104 с.

Определителят на водните кончета е една от все още редките у нас, но много необходими книги за насекоми, съдържащи достатъчна по обем информация и голям брой цветни рисунки и същевременно предназначени за по-широк кръг природолюбители. И досега читателите имаха на разположение една сериозно и сполучливо разработена монография на разред Odonata в България (БЕШОВСКИ В. 1994. Insecta, Odonata. - В: Фауна на България. 23. С., Изд. БАН. 372 с.; вж рецензия от ПОПОВ А. 1995. Нов том от поредицата "Фауна на България". - Hist. nat. bulg., 5: 28). Определителят обаче не дублира "Фауната", а основното му достойнство е неговата прегледност и удобство при ползване. Състои се от кратка обща част, илюстрирана определителна таблица и характеристика на видовете (наречена описание). Схематичните цветни рисунки са много сполучливи и показват важните и лесни за разпознаване таксономични белези. Другото

достойнство на книгата са картите на разпространението на всеки вид в България със значителен брой оригинални данни, някои от които много интересни.

Разгледани са всички 66 вида в България, включително и установените у нас през последните три години *Chalcolestes parvidens* (Artob.), *Somatochlora meridionalis* (Niels.) и *Selysiotthemis nigra* (van der Lind.), първите два намерени от М. Маринов. Значението на определителя нараства, защото българската фауна съдържа някои особено характерни видове. Като такива мога да посоча извънредно интересните в зоогеографско отношение *Epallage fatime* (Charp.), *Aeshna subarctica* Walk., *Cordulegaster heros* Theisch. (не Theish., както е в книгата). Разредът съдържа и редица консервационно значими видове, включени в международни червени списъци (Световна червена книга, Бернска конвенция, CORINE), каквито са *Leucorrhinia pectoralis* (Charp.), видовете от семейство Gomphidae, част от видовете от род *Coenagrion*. Редки (и вероятно уязвими) у нас са част от посочените видове, както и *Chalcolestes viridis* (van der Lind.), *Lestes macrostigma* (Eversm.), *Somatochlora flavomaculata* (van der Lind.).

Допуснати са някои несъществени пропуски, каквито не могат да бъдат избягнати при отпечатването на една книга. В определителната таблица (с. 18) текстовете за дискоидалната клетка трябва да бъдат "крилен правоъгълник" при Platysnemididae и "крилен трапец" при Coenagrionidae и Lestidae, а те са разменени, докато рисунките са правилно разположени. Също в определителната таблица (с. 25) са пропуснати названията на *Gomphus vulgatissimus* (L.) и *Gomphus flavipes* (Charp.). Дължината на тялото за *Hemianax ephippiger* (Burm.) и *Orthetrum coerulescens* (Fabr.) на с. 66 и 84 е взета безкритично от "Фауната" на г-р В. Бешовски, където е дадена погрешно. *Sympetrum sanguineum* (Müll.) е изписан неправилно като *S. sanguineum* (с. 4, 92, 93). Цитираната на с. 9 публикация на Conci & Nielsen не е от 1935, а от 1956. Мисля, че би било в интерес на природолюбителите в определителя да се споменат и семействата водни кончета, тъй като те са морфологично добре обособени.

Целта на автора е да приобщи по-широк кръг хора към опознаването, проучването и опазването на водните кончета у нас. Тази цел е постигната чрез доброто качество на книгата и с достатъчния тираж. Поздравления заслужават М. Маринов за създаването на определителя и Британското посолство за финансиране на отпечатването му.